

Bananen in de oren?

Ken je dat? Sta je je hond te roepen, vertikt 'ie het om te komen! En toen hij een pup was ging het juist zo goed! Dan had je zijn naam nog niet uitgesproken of daar was hij al! Na afloop van de puppycursus had je het dan ook met een gerust hart voor gezien gehouden. "We kunnen het nu verder zelf wel", dacht je.

Duiveltje

En dan sta je daar met je puber en het lijkt wel of er een klein duiveltje in zijn eens zo schattige puppenlijfje is geslopen. Tja, eigenlijk weten we wel wat er aan de hand is, namelijk in één woord samengevat: **hormonen**. Er gebeurt zoveel in het puberende hondenlijf en –brein, dat is bijna niet bij te houden. Zijn wereld wordt ineens zoveel groter, spannender en interessanter en daar sta je dan als eigenaar met je zak vol lekkere voertjes en ben je totaal niet meer in beeld. Hij vertikt het om te komen, terwijl jij hem staat te roepen. De stoom komt uit je oren!

Goed nieuws

Wat gaat hier mis? Nou, eigenlijk gaat er niets mis! Hoe vreemd dat ook klinkt, maar de hond gedraagt zich gewoon zoals hij door jou getraind is. En het goede nieuws is, dat je echt helemaal niets fout hebt gedaan in je training! Wel heb je waarschijnlijk wat mooie kansen laten liggen, maar daarover later meer.

Moeten

Weet je nog hoe je de hond, toen hij nog een pupje was, geleerd hebt te komen wanneer je hem riep? Je riep zijn naam, gevolgd door een 'cue' en dan kreeg hij een lekker voertje. Een cue noemden we vroeger een commando. Dat is dus je 'hier', je 'kom' of misschien zelfs een fluitsignaal. Waarom zijn we inmiddels gestopt met dit een commando te noemen? Omdat een commando een bevel inhoudt. Wanneer je een commando krijgt, dan **moet** je dat opvolgen! Je hebt gewoonweg geen keus. Maar een hond heeft helemaal geen begrip van commando's en bevelen! Een hond heeft geen besef dat er dingen zouden **moeten**, gewoon omdat een ander dat van je verlangt. Dat is weer iets wat wij mensen verzonnen hebben! Een hond herhaalt graag gedrag dat hem iets fijns oplevert, en vermijdt gedrag dat hem een naar gevoel geeft. Maar een hond begrijpt dus echt niet dat hij iets voor jou zou **moeten** doen, in dit geval komen als je hem roept. Gewoon en alleen omdat het zou **moeten**! Dat komt niet in zijn woordenboek voor. (Net zoals iets niet mogen, lees hierover meer in een eerder artikel van mijn hand 'Mijn hond doet nooit iets wat niet mag'.)

Afweging

Dus wanneer wij een hond trainen om te komen op onze cue, moeten wij dit goed in ons achterhoofd houden. De hond zal altijd een afweging maken. Hij heeft een keuze. Gaat hij voor dat voertje waarvan hij geleerd heeft dat dat is wat hij van jou kan verwachten wanneer hij ervoor kiest om naar jou toe te gaan? Of gaat hij nu toch liever voor het voortzetten van de dolle pret die hij op dit moment heeft, misschien in een geweldig spel met een andere hond, het najagen van een jogger, of dat spannende spoortje dat hij net aan het uitwerken is? Volgens mij weet je het antwoord al! Is het dan terecht om boos te worden op je, nu even niet zo trouwe, viervoeter? Natuurlijk niet! Maar ja, niets menselijks is ons vreemd toch?!

Vooruitziende blik

Maar wat dan? Zijn we nu helemaal overgeleverd aan de grillen en grollen van onze hondjes? Nee, gelukkig niet! Want het goede nieuws is dat wij over heel veel trucs kunnen beschikken en de breintjes van onze geliefde viervoeters redelijk kunnen kneden. Waardoor we onze hond zo kunnen 'programmeren' dat de keuzes die hij maakt zoveel mogelijk overeen komen met hetgeen wij graag van hem zouden zien. Daar komt echter wel wat handigheid en een vooruitziende blik bij kijken.

Trainen voor succes

En dan kom ik bij de kansen die wij vaak laten liggen in het trainen van onze hond. Waar hebben we die kansen laten liggen?

We beginnen over het algemeen heel goed met onze pup. Het roepen of fluiten van een pup en belonen met een voertje is een goede start. Je legt daarmee een mooie basis, namelijk dat de pup leert dat de cue die hij hoort, gevolgd door zijn eigen gedrag (het naar de eigenaar gaan) hem iets lekkers oplevert. Maar dan begint het pas! Nu moeten wij dit gedrag gaan oefenen in steeds lastigere situaties. Omdat we daarbij wel voor succes willen gaan, zetten we deze situaties in scène. Daarom is het zo belangrijk om op zoek te gaan naar een goede hondenschool die je daarbij kan begeleiden. Zij hebben de mogelijkheden situaties aan te bieden waarin je de opgroeiende hond bewust kunt trainen om onder allerlei omstandigheden op jouw cue te reageren zoals jij dat voor ogen hebt. Daarom is het belangrijk om niet na de puppycursus al te stoppen, want echt, dan begint het pas!

Voertjes

Naarmate de pup opgroeit en zowel lichamelijk als geestelijk verandert, moeten wij ook onze beloningen gaan aanpassen. Een beloning moet wel als een beloning ervaren worden! En of dat zo is, ligt helemaal aan de context waarin wij onze hond belonen. Zodra de wereld van de jonge hond wat groter wordt, merk je dat dat voertje waar hij als pup alles voor deed, in lastigere omstandigheden ineens niet zoveel betekenis meer heeft. En dus wordt het brokje eerst een kaasje, het kaasje wordt een stukje biefstuk en voor je het weet sta je een hele middag met je schort aan in de keuken de lekkerste recepten voor je hondje uit te proberen.

Lol trappen

Waarom werken de lekkerste voertjes dan ineens niet meer? Waar de wereld voor de pup voornamelijk nog uit JOU bestond, verandert deze wereld voor je opgroeiende hond langzaam maar zeker in een hele grote speeltuin met allemaal geweldige dingen die er te beleven zijn. En dan heb je ineens een puberhond die voornamelijk gaat voor geurtjes, actie en vooral heel veel lol trappen! En jij staat daar als eigenaar heel statisch te roepen met in je hand een voertje. Welke keuze maak je dan als jonge, energieke hond zijnde? Even vertaalt naar een mensenkind: je wordt losgelaten in de Efteling en net als je dan bijna aan de beurt bent om de python in te stappen, roept je moeder dat je een pepermintje krijgt als je nu lief naast haar op een bankje komt zitten. Wat voor keuze zou je dan het liefste maken?

Gedragssysteem

Wanneer een hond lekker los aan het rennen, snuffelen of spelen is, zit hij in een totaal andere modus, in een totaal ander gedragssysteem dus, dan het gedragssysteem 'eten'. Daarom is het eigenlijk ook helemaal niet logisch om hem met eten te belonen! Hij zit in een gedragssysteem van spelen of (na-) jagen! Zijn hoofd staat helemaal niet naar eten! Had jij echter je hond al eerder zo geprogrammeerd dat komen op cue voor hem ook kan betekenen dat dit komen gevolgd wordt door geweldig leuke actieve spelletjes samen met jou, was er al een heel andere basis gelegd. Dan betekent je cue alleen nog maar meer actie en lol trappen, dat is pas effectief!

Programmeren

Samengevat heeft de hond dus de vrije keuze om wel of niet gehoor te geven aan onze cue wanneer wij hem roepen om bij ons te komen. Gelukkig zijn er echter talloze oefeningen waar wij gebruik van kunnen maken om onze hond zo te 'programmeren' dat zijn keuze bijna altijd gunstig voor ons zal uitvallen. Sterker nog, met de juiste oefeningen kan het komen op cue echt een reflex worden waar de hond niet eens meer over nadenkt. De juiste trainingservaringen hebben er dan voor gezorgd dat de hond geen seconde meer twijfelt of het wel de moeite waard is om naar zijn eigenaar te gaan.

Tot slot

Dus kom in actie, leer je hond dat jij niet alleen een lopende voerbak bent, maar vooral ook een geweldig leuke vriend waar je enorm veel lol mee kunt trappen! En vergeet niet: soms is je puberhond zo in beslag genomen door allerlei hondse zaken dat hij je echt niet heeft horen roepen. Hij had daadwerkelijk even bananen in zijn oren!

Carin Peters, 'Jachthondentraining Zeeland' / 'In Control'